

СПРАВКА

по чл. 26, ал. 5 от Закона за нормативните актове за отразяване на становищата, получени при съгласуване на проекта на Решение на Министерския съвет за одобряване на Карта на регионалните помощи на Република България за периода 2022-2027 г.

Портал за обществени консултации	Предложение	Приема/ не приема предложението	Мотиви
<p>АИКБ писмо № 219 от 19.08.2021 г.</p>	<p>От дълги години в Република България съществува много сериозен проблем, свързан с районите на планиране на ниво 2 (NUTS 2). Границите на тези райони в Република България изобщо не са очертани оптимално. Това създаде твърде неблагоприятна ситуация по отношение на регионалните помощи в областите с административни центрове в градовете Благоевград, Кюстендил, Перник и София (области София - град и Софийска област). Това неблагоприятно положение се поддържа от 2013 г. насам, като не се наблюдава никакъв стремеж към намиране на изход от възникналата ситуация.</p> <p>Не е тайна, че два от районите на ниво 2 в Република България към днешна дата, както и през 2018 г., данните от която са отчитани при определянето на параметрите, не отговарят на разпоредбите на член 3, ат. 2, не отговарят на разпоредбите на Регламент 1059/2003 г. за броя на населението в тези региони, което трябва да бъде между 800 хиляди и 3 милиона души (лица с местожителство в съответния регион). Това се отнася за Северозападния и за Северния централен район, които се намират под тази граница. От друга страна - изискването за населението на райони на ниво 1 (NUTS I) е да бъде в границите между 3 и 7 милиона души. От 2019 г. насам може да се смята, че населението на Република България със сигурност е под 7 милиона души, иначе казано - цялата територия на страната може да влезе в един район на ниво 1.</p>	<p>Не се приема</p>	<p>Липсват конкретни бележки и предложения по проекта на РМС.</p> <p>Изразени са твърдения и принципи коментари с предложения във връзка с необходимостта от промени в Регламент № 1059/2003 и Закона за регионалното развитие. Измененията са извън функционалната компетентност на МФ.</p> <p>Изготвянето на проекта на акт е съобразено с действащата нормативна уредба и официални статистически данни.</p> <p>Предприемането на действия за изменение на териториална основа на регионалното развитие съгласно ЗРР при липса на действаща карта ще доведе до невъзможност за каквото и да е публично финансиране за регионално развитие.</p>

	<p>По мнение на Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ), консултирано с експерти в областта на регионалното развитие, оптималният вариант, който да осигурява положение, при което може да се постигне балансирано регионално развитие и максимално добри условия на публични и частни инвестиции в регионите, е въвеждането на 3 (три) региона на планиране на ниво 2 и па 1 (един) регион на планиране на ниво 1.</p> <p>В доклада па министъра на финансите към проекта на Карта га на регионалните помощи 2022 - 2027 г. е посочено, че „В отговор на икономическите затруднения, породени, от пандемията от COVID-19 и невъзможността с достатъчни степен на сигурност да се прогнозира въздействието на пандемията н сред насрочен и дългосрочен план и да се узнае кои региони ще бъдат особено засегнати, ЕК планира да извърши средносрочен преглед на картите па регионалните помощи през 2023 г. При този преглед ще се вземат предвид последните налични статистически данни“.</p> <p>Същевременно е важно да се отбележи, че близо 40 % от назованите региони на планиране ниво 2 в ЕС, които попадат в покритието па регионалната помощ в държавите членки на НС към референтната 2018 г. не попадат в границите за брой население, посочени в член 3. ал. 2 от Регламент 1059/2003 г. Отчитайки и социално-икономическата и хуманитарни криза, предизвикана от пандемията, настояваме в партньорство с други държави членки на ЕС да бъде подкрепено преразглеждането на Приложение I към Регламент 1059/2003 г. е цел извеждането на актуални и адекватни статистически данни за регионите в Европейския съюз, както за определяне на ясни и точни правила за определяне на региони на планиране пиво 2 (NUTS 2), преди края на 2021 година.</p> <p>Критерият, по който трябва да се определят новите граници на регионите, е съотношението на БВП на глава от населението, съпоставен със средния БВП на глава от населението на ЕС. Целта трябва да бъде да се постигне съотношение, което да е под 55 на сто. Технически това може да стане, като към сегашния Югозападен район, включващ столицата, се добавят области с нисък БВП - на първо място Видинска, Монтанска и Врачанска, и ако трябва - и области от Северен централен район. Вероятно е възможно и друго деление па Северен, Южен и Черноморски район.</p>		<p>Прерайониране на Република България, в случай, че такова бъде иницирано и извършено ще има отношение към междинния преглед и следващите регионални карти.</p>
--	--	--	--

	<p>Лансираните идеи за обособяване на София град в отделен район не са особено целесъобразни, защото то не решават въпроса с недостигащото население в Северозападния и в Северния централен район. Отделно, така силно ще се затрудни отпускането на помощи на инвеститори, в това число и на местни инвеститори на територията на столицата.</p> <p>Тук е мястото да се отбележи, че поради много по-адекватното райониране на Гърция нивото на помощта в Солун е по-високо отколкото това в София. При сегашното положение на нещата в България (новото старо положение) София - град, Софийска област, Пернишка, Кюстендилска и Благоевградска област получават подкрепа с 20 % базов интензитет при 50 % интензитет на останалата страна. Както вече казахме, много по-развитият Солун получава по-голяма регионална подкрепа.</p> <p>В случай че се приеме настоящето предложение на АИКБ, базовият интензитет на изброените пет области би трябвало да се покачи да 50 %, без останалите области в страната да загубят каквото и да е.</p> <p>Затова е необходима промяна в „регламент - приложението“ към Регламент 1059. За да може да се мотивира подобна промяна, е необходима основателна причина. Като такава основателна причина може да бъде посочена реформа в административното деление. Подобна административна реформа може да се окаже от полза и за финансирането на по-голяма част от територията на Република България със средства от Фонда за справедлив преход - в момента Европейската комисия допуска финансирането само на три области. Ако се променят административните граници на областите, несъмнено ще бъде финансирана по-голяма част от територията на Република България.</p> <p>Напълно адекватни мотиви за промяна в районите на ниво NUTS 2 могат да бъдат съображения, свързани с концентрацията на населението, наличието на определени услуги за населението и/или бизнеса във всеки район на ниво 2, както и специализацията на определени райони на ниво NUTS 2 - примерно достъп до електроенергия, произвеждана от ВЕИ, дигитални услуги или други промени и перспективи, които биха били приети определено позитивно в Европейската комисия.</p>		
--	---	--	--

	<p>Разбира се, би трябвало да се потърсят като съмишленици за подкрепа останалите седем държави, които са гласували „против“ на заседанието на Съвета през месец април 2017 г. От тях би трябвало да се потърси подкрепа за удължаване под някаква форма па живота на въглищните централи (с използване на преходни горива, търсене на водородни решения и други такива), Кризата в момента е напълно сериозно основание за търсене на такова развитие на нещата.</p> <p>По принцип картите за регионална помощ на държавите членки на ЕС трябва да бъдат одобрени през настоящата 2021 г. Те трябва да влязат в сила от 1 януари 2022 г. Това налага много спешни действия от страна на Република България. Подобни прецеденти в страните от ЕС има много. През 2013 г. много държави от ЕС правиха подобни промени - бяха сливани, разделяни и обособявани нови райони както на ниво NUTS 2, така и на ниво NUTS 3, на което ниво са сегашните области в България. Тези промени от 2013 г., се отразиха пряко върху картите за регионална помощ на тези държави след 2015 г. Една от последните промени беше в Португалия и датира от края па мандата на Комисията „Барозу“.</p> <p>АИКБ заявява своята готовност да подкрепи морално и експертно всякакви действия в описаните по-горе насоки, независимо от времеви дефицит, в който се намира Република България. Все пак ние разполагаме с формалното основание за несъответствието на Северозападен и Северен централен с установените критерии в НС. Впрочем от данните на Евростат се вижда, че има и други, не малко на брой, райони на планиране на ниво NUTS 2, които са с население под 800 хиляди души или пък са с над 3 милиона жители.</p> <p>Имаме всички основания да смятаме, че в много от тях са извършени изкуствени раздробявания или пък обединения, за да се постигне паписък размер на параметъра БВП на глава от населението и да се ползват регионални помощи от ЕС. Като такива могат да се посочат:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Регион Порте (Португалия) е население, което е трайно над 3 милиона души; - Регион Андалусия (Испания) с население 8 милиона души; - Регион Тесалия (Гърция) - с население от 720 хиляди души, което определено е под лимита от 800 хиляди. 		
--	--	--	--

	<p>Във всички тези региони съотношението БВП на глава от населението е под 55 %, точно като по поръчка, за да се постигне максимален интензитет на помощта. Ние изобщо не коментираме дали гети изключения се толерират от Европейската комисия или с тава дума просто за пропуски, но всичко това ни навежда на мисълта, че Република България не трябвала стои бездейна при това положение.</p> <p>Благоприятни обстоятелство е, че картите на регионалните помощи в останалите държави от ЕС все още не са одобрени с изключение на картата на Република Чехия. Това показва, че все още има някакво пространство за маневриране, макар и в последния момент.</p> <p>Още един път подчертаваме, че АИКБ е готова да сътрудничи експертно и да подкрепи политически едно евентуално преосмисляне на броя и на границите на районите от второ ниво NUTS 2, за да бъдат постигнати по-благоприятни условия на получаване на регионална помощ на по-голяма част от територията на страната.</p>		
<p>БАТОК писмо № 13 от 24.08.2021 г.</p>	<p>От името на Българска асоциация за текстил, облекло и кожи (БАТОК), сдружение активно работещо за развитието на фирми от сектор „Лека промишленост“ в Република България, в което членуват едни от най-авторитетните фирми от сектора в страната, бихме искали да изразим нашето становище по обявения за обществено обсъждане Проект на Решение на Министерския съвет за одобряване на Карта на регионалните помощи на Република България за периода 2022-2027 г. засягащ броя и обхвата на статистическите райони от ниво 2 в България.</p> <p>От цитирания проект на Решение, публикуван на 11.08.2021 г. се разбира, че районите на планиране ниво 2 остават непроменени (6 района на планиране), въпреки широкото обсъждане на варианти за промяна в обхвата и многократно обявяването в последните години желание от МРРБ за създаване на силни и жизнени райони, които са по-добре географски обособени и разположени по основни оси на развитие, със силни, достъпни и притежаващи капацитет и възможности центрове на райони.</p> <p>Считаме, че запазването на броя и териториалния обхват на районите на планиране ниво 2 в така предложената Карта на регионалните помощи за периода 2022-2027 отново ще постави в дискриминационно положение бенефициентите от области Благоевград, Перник, Кюстендил, София-област и София при усвояването на средства от ЕС в периода 2022-2027, което ще засили изоставането в икономическото развитие на областите Благоевград, Перник и Кюстендил.</p>	<p>Не се приема</p>	<p>Липсват конкретни бележки и предложения по проекта на РМС.</p> <p>Изразени са коментари с предложения за различно разпределение на областите в регионите за планиране на ниво NUTS2. Това няма отношение към предложението за Карта, а е свързано с изменение на Закона за регионалното развитие.</p> <p>Предложенията надхвърлят обхвата на Картата и Насоките за регионална помощ RAG 2022-2027 на ЕК и са извън функционалната компетентност на МФ по ЗДП. Предложенията не могат да бъдат отразени на този етап, тъй като предложението за Карта се изготвя на база нормативно действащото райониране в страната.</p> <p>Министерството на финансите не може да предложи за одобрение на МС и да нотифицира пред ЕК регионална карта в отклонение от действащата нормативна уредба и официални статистически данни, изисквани от ЕК.</p>

	<p>За сравнение съгласно данни на НСИ областите Благоевград, Видин и Кюстендил са с най-ниски заплати спрямо другите области в страната. По показателя Изплатени суми по Оперативни програми на човек от населението Кюстендил и Перник изостават значително от области като Видин, Враца и Монтана, които са част от Северозападния район на планиране, който се счита за най-слабо развития регион в ЕС. По БВП на човек от населението Благоевград, Кюстендил, Перник и София-област се нареждат отново на последните места спрямо другите областни центрове.</p> <p>Същевременно, попадайки в Югозападен район на планиране, те се приравняват към икономическото развитие в област София - град, което е в пъти по-интензивно и определя значително по-нисък базов интензитет на помощта за целия район, за разлика от по-високия интензитет за останалата част на страната. По този начин фирмите от четирите области нямат равен старт с фирми от другите региони и изостават в своята конкурентоспособност и условия за устойчиво създаване на заетост. В най-голяма степен това важи и за българските производители от сектор „Текстил, облекло и кожи“, чийто интереси представляваме и защитаваме.</p> <p>С оглед на гореизложеното, считаме за целесъобразно да се изведе нов вариант за обособяване на райони на планиране от ниво 2, който да залегне в Картата на регионалните помощи за периода 2022-2027. При този вариант за разлика от текущия, референтните стойности на БВП/глава от населението, съотнесени към средните за ЕС, гарантират максимален базов интензитет на безвъзмездната финансова помощ за територията на цялата страна. Новият подход е съобразен и с изискването на европейския регламент за минимален брой население за район от ниво 2 от 800 000 души и максимален - 3 000 000 души, което не е изпълнено при настоящия вариант с 6 района на планиране ниво 2, в 2 от които броят на населението не съответства.</p>		<p>Предприемането на действия за изменение на структурата за регионалното развитие съгласно ЗРР при липса на действаща карта ще доведе до абсолютна невъзможност за предоставяне на каквото и да е публично финансиране, вкл. европейско, за регионално развитие.</p> <p>Прерайониране на Република България, в случай, че такова бъде иницирано и извършено, ще има отношение най-рано към междинния преглед и следващите регионални карти.</p> <p>За компенсиране на по-ниския интензитет в регион ЮЗ се предлага прилагане на всички разрешени на ниво ЕС бонуси.</p>
--	---	--	--

	<p>Нашето предложение включва 3 района на планиране от ниво 2 - Западен, Североизточен и Югоизточен, като при обособяването им относително високият БВП/глава от населението в обл. София - град е комбиниран с населението в текущия Северозападен район, който самостоятелно не отговаря на изискването на население между 800 000 и 3 000 000 души. Възможни са и други варианти за обособяване на 3 района на планиране ниво 2, тъй като населението на страната е в рамките на максималното ограничение от 7 000 000 души за район на планиране ниво 1 (5 000 000 - 7 000 000 души).</p> <p>Разпределението на новите три района на планиране ниво 2 е следното (при един район на планиране ниво 1, обхващащ територията на цялата страна):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Североизточен (Варна, Велико Търново, Габрово, Добрич, Разград, Русе, Силистра, Търговище и Шумен): 1 713 203 души, • Югоизточен (Бургас, Кърджали, Пазарджик, Пловдив, Сливен, Смолян, Стара Загора, Хасково и Ямбол): 2 442 327 души и • Западен (Благоевград, Видин, Враца, Кюстендил, Ловеч, Монтана, Перник, Плевен, София (столица) и обл. София): 2 844 509 души. <p>Ако и изчислението на БВП/глава от населението за референтния период попадне под определен процент от средния БВП/глава от населението на ЕС, то такова обособяване ще постигне всички цели в предприетата промяна на районите за планиране от ниво 2, а именно оптимизация на процеса по управление на децентрализацията и на условията за усвояване на средствата от ЕС след 2020 г. и намаляване на административните разходи.</p> <p>Важно е да се посочи и че подобни промени в районирането не са прецедент в ЕС, като например промените в районите на планиране, приети през 2016 г. и преди това през 2013 г., влезли в сила съответно през 2015 г. и през 2018 г., промени по отношение на сливане или разделяне на райони на планиране ниво 2 са извършени за Ирландия, Литва, Унгария, Полша, Франция и Великобритания.</p> <p>С оглед на гореизложеното и като се надяваме на Вашето отговорно отношение за решаване на един важен проблем за развитието на фирмите от Югозападна България.</p>		
--	--	--	--